

get, derfor kan jeg ikke erkjende, at det her dreier sig om, hvorvidt en Forudsætning med Hensyn til, om en Udgift vil blive bevilget eller ikke, senere viser sig som en Virkelighed eller glipper; thi derved forrykkes det hele retlige Forhold mellem Regjeringen og Thinget, derved opgives den Hovedstøtte, som efter min Overbeviisning er den væsentligste ved alle saadanne Conflicters Afgjørelse, nemlig det Retlige, det politisk Retlige, om de Herrer ville, som netop faaer sit Udtryk i en Rigsrettsdom; den skulle vi bøie os for.

Monrad: Det er nødvendigt ved Lov at værne om Thingets grundlovsjæmlede Retligheder mod det Angreb og den Misgjendelse af disse Retligheder, som er skeet ved Rigsrettsdommen.

Fischer: Den ærede Forslagsstiller har betegnet det Standpunkt, hvorpaa han stillede sig ved at bringe dette Forslag frem, ved at sige, at det var hans Hensigt at udvikle Grundlovens § 52 og navnlig den sidste Sætning i samme: „Ingen Udgift maa afholdes, som ikke har Hjemmel i Finantsloven.“ Derved har han ganske klart betegnet det Standpunkt, han har indtaget med Hensyn til det foreliggende Lovforslag om Ministeransvarlighed; men der findes ingen Paragraph i Grundloven, som siger, at Ministrene ere ansvarlige for Finantslovens Overholdelse. Derimod omhandles Ministeransvarligheden i Grundlovens § 18, og der hedder det: „Ministerne ere ansvarlige for Regjeringens Førelse; men det er 2 meget vidt forskellige Ting at være ansvarlig for Regjeringens Førelse og for Finantslovens Overholdelse. Det, at Ministrene ere ansvarlige for Regjeringens Førelse, indbefatter, at de ere ansvarlige for, at Statsmaskinen holdes i den rette Gang, at alle Arter og Hjul bevæge sig og udføre deres Functioner, uden at nogen af dem tager Skade under Gangen; det er det, som det paaligger Ministerne at paasee, og det er for dette, at de efter Grundlovens klare Ord ere ansvarlige. Til paa denne Maade at holde Statsmaskineriet i Gang er der i Finantsloven anvist de fornødne Pengemidler, forsaavidt man nemlig paa den Tid, Finants-

loven blev givet, var istand til at see frem i den kommende Tid og dømme om, hvad der vilde være fornødent i den. Under ganske almindelige Forhold, naar det at holde Statsmaskineriet i den tilbørlige Gang ikke fordrer flere Udgifter, end der ved Finantsloven ere anviste, er Ministrenes Stilling i saa Henseende naturligtvis meget let, saa have de Midlerne bevilgede, og dem kunne de bruge; men dersom der indtræffer uforudsæete Tilfælde, saa gjaelder ligesuldt Grundlovens § 18, at Ministrene ere ansvarlige for Regjeringens Førelse, og, naar der da mangler dem de dertil fornødne Pengemidler, saa bliver der Spørgsmaal om, hvorvidt det er deres Pligt at overtræde Finantsloven eller ikke; thi Regjeringens forsvarelige Førelse kan unægtelig gjøre det til en Pligt for Ministrene at overtræde Finantsloven. Men dersom man da nu vedtager en Lov, hvori det simpelthen skildres som en Forseelse af en Minister, at han gjør Udgifter, som ikke ere bevilgede, saa opstiller man det i Loven som en Forseelse, hvis Undlabelse netop vilde være en Forseelse; men det er en Feil ved Loven, det er en aabenbar Feil i en Lov at stemple det som en Forseelse og sætte Straf derpaa, hvis Undlabelse netop vilde være en Forseelse (Fischer's Bemærkning: Nei!). Ja, er det ikke klart, saa tilstaaer jeg, at jeg ikke veed, hvad der er klart; for mig staaer det nu imidlertid klart, at det er en aabenbar Feil at stemple det som en Forseelse, der vilde være en Forseelse, om Ministrene ikke gjorde det. Den ærede Forslagsstiller og den ærede Ordfører have i saa Henseende ikke vidst Andet at henviser til, end at man maatte stole paa de moraliske Garantier; man maatte være overbeviist om, at en Folkerepresentation vilde tage Sagen for i dens Heelhed, og at den, ved at give sit Botum, vilde tage tilbørligt Hensyn til den Stilling i hvilken Ministrene havde befundet sig, og saaledes dømme om, hvorvidt de ved Overskridelser virkelig havde varetaget Statens Lax eller ikke. Jeg skal ganske vist indrømme at det er en moralsk Umulighed, at det kan skee anderledes — saaledes troer jeg, at den ærede Ordfører omtrent udtalte sig — ligesom man ogsaa maa indrømme, at det